

Europautredningen Norge og EU

Gahr Støre: – EØS er et godt lappetepp

➤ – **EØS-avtalen er blitt mer omfattende enn noen kunne forutsi for 20 år siden.** Men det har hele tiden vært klart at avtalen ville være dynamisk og endre seg med tiden.

OSLO

Det fastslo både utenriksminister Jonas Gahr Støre (Ap) og professor Fredrik Sejersted som har ledet arbeidet med Europautredningen – den første helhetlige gjennomgangen av Norges avtaler med EU.

– Vi har hele tiden visst at EØS-avtalen var dynamisk og at den ville utvikle seg. Det er blitt sagt at den var som et lappetepp, og jeg har et lappetepp på hytta som fungerer veldig bra, sa utenriksminister Jonas Gahr Støre (Ap). Han understreket at det er et stort demokratisk problem med å ta inn så mye EU-politikk uten å kunne være med å forme den, men at dette er noe politikerne villig har gått med på.

Demokratisk problem

Utvalget slår fast at avtalene utformes på udemokratisk vis gjennom begrenset representasjon og deltakelse, at det er lite kontroll og ansvarliggjøring av politikerne gjennom europa-politikken og at det generelt er en lite åpen og uopplyst samfunnsdebatt om EØS. Samtidig sier utvalget at Norge som rettsstat på visse områder er styrket, blant annet gjennom arbeidstakerrettigheter.

– Ulempen er de åpenbare demokratiske utfordringene. Men det politiske Norge har stått bak denne strategien. Seks storting har slått fast at dette er hovedkjernen for samarbeid i Europa. Vi har et handlingsrom, og vi har fått til endringer og tilpasninger. Dette opphever likevel ikke det forhold at vi ikke er medlem av EU, sa Støre. Han tror EØS-avtalen kan stå seg i lang tid.

– Ført bak lyset

Sp-leider Liv Signe Navarsete hevder på sin side at nordmenn er blitt ført bak lyset av EØS-avtalen.

– Jeg er glad for at et enstemmig utvalg slår fast at EØS-avtalen har store demokratiske mangler. Flertallet i utvalget sier dessuten at det er vanskelig å ta demokratikritikken videre uten å snakke alternativt, sier Navarsete i en pressemelding.

Utviklingen av ny politikk i EU og Schengen, innenfor områder som dekkes av EØS-avtalen, har vokst kraftig i perioden 1992-2011, viser utredningen. Men de organer i EU som Norge tradisjonelt har møte- og talerett i, er blitt supplert med nye, selvstendige byråer, der norske representanter ikke

umiddelbart har adgang, langt mindre innflytelse. Gjennom hele perioden 1992-2011 har Norge bare fått 55 såkalte materielle unntak, fra over 6000 nye rettsakter. De fleste ligger mange år tilbake i tid.

– Ingen må være overrasket over at avtalen har økt i omfang. Dette var en del av intensjonen da Stortinget vedtok avtalen, sier professor Fredrik Sejersted ved Institutt for Europarett i Oslo til Aftenbladet.

Manglende relevans

Utvalget slår fast at Norge i dag ikke utnytter handlingsrommet i EØS-avtalen. Det uroer Sp-lederen som vil se på alle utveier for å ta i bruk det nasjonale handlingsrommet.

Sejersted sier til Aftenbladet at en måte å innskrenke EØS-avtalens omfang på er å i større grad avvise EU-direktiver på grunn av manglende relevans.

– Det kunne vi gjort kanskje med Datalagringsdirektivet. Da ville vi kanskje kunne sett et annet utfall. Men i de aller fleste saker kan vi ikke argumentere med relevans, fordi det er saker som går rett i kjernen på det økonomiske samarbeidet.

300 eksemplarer av den 911 siders lange utredningen ble

bokstavelig talt revet bort før presentasjonen startet i går. Tilhørere måtte plasseres i et ekstra rom med videooverføring for at alle skulle få plass.

HANNE TENFJORD SKODJE

hanne.tenfjord.skodje@aftenbladet.no

HOVEDFUNN

➤ **EØS-avtalen** har vært svært lite kontroversiell, mener utvalget. Av 6000 rettsakter siden 1992 har det kun vært 20 vetodebatter.

➤ **Stortinget har votert** over 287 utvidelser av forholdet til EU og 265 av dem er vedtatt enstemmig.

➤ **Flertallet i utvalget** mener avtalen har vært gunstig for Norge.

➤ **1/3 av Norges lover** er blitt EU-tilpasset på de 20 årene.

➤ **Til sammen har Norge** overtatt om lag 3/4 av substansen i EU-samarbeidet. Det er ingen tegn til oppbremsing, viser rapporten.

➤ **Rapporten bruker** ordet «europisering» om Norge i årene 1992 - 2011. Samtlige departement og kommuner er påvirket, men det meste er nesten usynlig og hverdagsliggjort.

➤ **Rapporten viser** at det finnes et stort demokratisk underskudd i samhandlingen med EU.

➤ (Kilde: Utenfor og innenfor – Norges avtaler med EU, NOU 2012:2)

”Jeg er glad for at et enstemmig utvalg slår fast at EØS-avtalen har store demokratiske mangler.”

Sp-leider Liv Signe Navarsete

Europautredningen

➤ **Utenriksminister** Jonas Gahr Støre (Ap) nedsatte Europautredningen i januar 2010. Mandatet var å beskrive og analysere virkningene av avtaler som Norge har med EU, først og fremst EØS og Schengen.

➤ **Europautredningen** er bredt sammensatt, men tung på forskere. Den ledes av professor Fredrik Sejersted ved Institutt for Europarett i Oslo.

EØS-avtalen

➤ **EØS-avtalen** ble undertegnet i Porto i Portugal 2. mai 1992. Den regulerer samhandel og andre økonomiske forhold mellom EU og EFTA-landene (Island, Liechtenstein og Norge).

➤ **EFTA-landene** deltar på lik linje med EU-landene i det indre marked: fri utveksling av varer, tjenester, arbeidskraft og kapital.

SIEMENS

Siemens er et av verdens største og ledende konsern innen utvikling av høyteknologiske løsninger. På verdensbasis er vi 475.000 mennesker i 190 land. I Norge er vi 1500 mennesker som jobber med å løse utfordringer innen energi, helse og industri. Vår viktigste drivkraft er lysten til å svare på noen av de vanskeligste spørsmålene som ligger foran oss.

www.siemens.no

Strategic Sales & Marketing Director

Siemens Subsea

Bli med å bygge opp en global organisasjon i et voksende marked

Siemens søker Strategic Sales & Marketing Director til ledergruppen ved globalt hovedkontor for Subsea i Stavanger. Din oppgave vil være å bistå divisjonsdirektørene med å bygge opp en global salgs- og markedsorganisasjon og bidra til sikret ordreinnngang for å nå årlige vekstmål. Det er derfor viktig at

du er en relasjonsbygger med et solid nettverk hos operatørselskaper eller de store systemleverandørene. Du har gjerne utdanning på MSc- eller BSc-nivå, men minimum 10 års erfaring fra salg på strategisk nivå vil bli vektlagt. Du får være med å bygge opp en stor og global enhet hos en solid og langsiktig eier.

For ytterligere informasjon om stillingen, vennligst kontakt Visindi ved Dag Veatne, tlf. 916 56 111 eller Siv Tone Hilde-Larsen, tlf. 916 56 109. Alle henvendelser behandles konfidensielt, også overfor oppdragsgiver i prosessens innledende fase. Søknad med CV sendes via www.visindi.no og ”Stillinger” snarest og senest innen 30. januar 2012.

visindi